

Læreplanstema	Krop og bevægelse 3-6årige.
Udvalgte mål	Vi vil gøre børnene bevidste om kroppens funktioner og benævnelserne på de forskellige kropsdele.
Metoder og aktiviteter	<p>Vi vil i små aldersopdelte grupper, arbejde med emnet kroppen.</p> <p>Vi vil i grupperne tilpasse indholdet efter alder: Gruppe 1 skal arbejde med hovedvægt på hvad kropsdelene hedder og bruges til. Mens gruppe 2 og 3 skal arbejde meget med kropsdelenes og ting i kroppen som ikke kan ses (hjerte lever osv.)</p> <p>I gruppe 1 vil vi tegne børnene på et stort stykke papir, dernæst skal de selv tegne øre, næse, mund osv..</p> <p>I gruppe 2 og 3 vil vi have fokus på det indre, bl.a ved at bevæge os meget, så vi får pulsen op og vi kan mærke at hjerte banker.</p> <p>Vi vil også have fokus på hvorfor det er godt at bevæge sig.</p> <p>Forløbet skal laves i august.</p>
Organisering	<p>Vi aldersopdeler børnene på tværs af stuerne.</p> <p>Planlægger aktiviteter som svare til den enkelte aldersgruppe.</p>
Tegn	<p>Børnene snakker mere om de forskellige kropsdele.</p> <p>Børnene vælger de mere aktive lege, fremfor at sidde stille.</p>
Dokumentationsmetoder	<p>Biled dokumentation fra de forskellige aktiviteter.</p> <p>Ugeplaner.</p>
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	I gruppe 2 og 3 er der arbejdet meget med "hvordan ser vi ud" "kropsdele" og "hvordan mærkes puls". Børnene har efterfølgende været meget optaget af deres forskellige øjnefarver og generelt optaget af hvordan man hver især ser ud. Rytmik arbejdet i vores sal har vekslet mellem fysisk aktivitet og afslapning, hvor børnene

	<p>syntes det var meget spændende at mærke deres puls (hjerte)</p> <p>Vores afsluttende "OL" på stadion var en stor succes. Størstedelen af børnene er glade for bevægelseslege, og spørger selv hvornår vi skal lave forhindringsbane på stadion igen.</p> <p>Gruppe 1 børn har arbejdet med "hvad hedder kropsdelene og hvad kan de" Børnene har været glade for sanglegene omkring kroppen (der er flere der kan synge dem) specielt hula-hop ringe lege, forhindringsbaner og faldskærm, har børnene kunne profiterer af og kunne sætte ord på funktion og brug at kroppen.</p> <p>Ligeledes har børnemassage for gruppe 1 været med til at bevidstgøre om navn på kropsdele ben, arme, fingre, fingernavn osv.</p> <p>Børnene er blevet meget mere bevidste om kroppen og kan formulere sig mere præcist om kroppen.</p> <p>Børnene er ikke blevet mere aktive end før, dog er der enkelte der nu vælger de mere aktive lege end de ville have valgt før.</p>
Opfølgning	<p>Det var en fin årstid at arbejde med emnet. Der kunne godt være brugt endnu længere tid på emnerne og de kunne godt have været endnu mere specifikke.</p>

Læreplanstema	Kulturelle udtryksformer og værdier. 3-6år.
Udvalgte mål	Vi vil vække børnenes interesse for bøger. Være med til at opbygge børnenes bogkulturkanon.
Metoder og aktiviteter	Vi vil aldersopdele børnene. I alle 3 grupper vil vi bruge dialogisk oplæsning og ture til biblioteket. I gruppe 2 og 3 skal børnene lave tegninger til de historier som bliver læst. I gruppe 3 skal børnene også prøve og tegne historier, de selv digter.
Organisering	Vi gør det stuevis og i aldersopdelte grupper. Det er en fast voksen som følger gruppen. Vi vil lave ture til biblioteket i små grupper.
Tegn	Børnene viser en større interesse for bøger. Børnene laver egne bøger. -Børnene "læser" bøger for hinanden. -Historierne spejler sig i børnenes leg.
Dokumentationsmetoder	Billede dokumentation. Ugeplaner.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	Vi har været på ture til biblioteket. Der er anvendt dialogisk oplæsning i samlingerne. Der er lavet dukketeater samtidig med oplæsning. Gruppe 3 er der læst kapitelbøger hver eftermiddag. Gruppe 3 har selv prøvet at digte egne historier ud fra billeder og egne tegninger. Gruppe 1 og 2 har fået læst H.C. Andersen eventyr og andre folkeeventyr op. I påsken er der læst bibelhistorie op om Jesus og påsken. Ligeledes

	<p>snakket om hvorfor vi egentlig holder påske.</p> <p>Børnene udviser større interesse for bøger og historier og viser det b.la. igennem deres rolleleg.</p> <p>Børnene læser også flere bøger på eget initiativ</p>
Opfølgning	<p>Arbejdet med at få børnene til at øge deres interesse for bøger virker i den brugte arbejdsform, så denne fortsættes. Selve bogkulturkanon opbygningen er ikke lykkedes endnu – vi skal være mere omhyggelige med at indkøbe og bevidst vælge materialet.</p>

Læreplanstema	Natur og naturfænomener 3-6år.
Udvalgte mål	Børnene på Solgården skal have kendskab til alle årstider igennem årstidernes kendetegn på beplantning.
Metoder og aktiviteter	Vi vil følge et træ gennem de 4 årstider, enten på legepladsen eller i vores skov. Vi vil lave plante kasser, hvor børnene kan følge fra frø til plante. Børnene skal tegne årstids billeder. Vi snakker årstider til samlingerne.
Organisering	Vi alders opdeler grupperne. De voksne bliver fordelt efter kompetencer. Kasserne bliver stillet på stuen, så børnene kan følge med med i processen. En gang om måneden går vi ud og kigger og mærke på det udvalgte træ.
Tegn	Børnene viser interesse for hvad man kan finde ude i naturen. Børnene har fokus på de 4 årstider. Børnene snakker om deres nye viden både i børnehaven og derhjemme.
Dokumentationsmetode	Billeddokumentation. Uge- og dagsplaner. Tegninger børnene har lavet.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	Vi har fulgt et træ gennem 3 af 4 årstider, taget billeder og snakket om det i samling. Børnene har vist et godt kendskab til årstiderne, hvornår det er koldt, varmt og ikke mindst hvad skal man have på at tøj. Plantning af frø i foråret, har været en lærerig proces for børnene, hvor der er planter tomatplanter og solsikker, der er fulgt fra frø til spire, til plante for senere at blive plantet ud på legepladsen, hvor

	<p>de er blevet fulgt.</p> <p>Såning af karse i kop har givet børnene en god forståelse af processen frø – spirer – plante. Specielt koncentrationen at samtaler om karse processen, har været meget lærende for børnene. Dette har kunnet høres i deres indbyrdes samtaler om karse.</p>
Opfølgning	<p>Forløbet har været godt, da der har været en "rød tråd" gennem emnet frø – spirer – plante. Forløbet gentages de kommende år.</p> <p>Vores snakke om træets forskellige faser i forbindelse med årstiderne i samlingerne og når vi har været ude og betragte træet, har givet gode samtaler – men ikke skærpet børnes interesse for årstidernes tegn betydeligt.</p> <p>Vi tager emnet op igen og arbejder med det i en ny form. Evt. mere koncentreret over en mindre periode, hvor der skal være mere konkret og mindre snak – f.eks. tage knopper med ind så de kan studeres grundig i et miljø, hvor der er knap så meget afledning.</p>

Læreplanstema	Personlige kompetencer. 3-6år.
Udvalgte mål	Børnene på Solgården skal opleve sig som værdifulde i fællesskabet.
Metoder og aktiviteter	Vi vil guide børnene så de bliver aktive medspillere i legene. Vi vil opfordre barnet til selv at søge kontakt med andre børn, men guider hvis der er behov. Vi støtter barnet i at sige til og fra. Vi er nærværende og ser og hører det enkelte barn. Vi støtter børnene i selv at tage initiativ. Vi er nærværende og anerkendende voksne der guider positivt. Fokus på venskaber.
Organisering	Vi opdeler børnene i mindre grupper. Vi er bevidste om hvordan vi fordeler grupperne. Vi tilrettelægger vores hverdag så børnene bliver selvhjulpen. Give børnene mulighed for deltagelse. Mindre grupper så de kan hjælpes med afkodning af leg.
Tegn	Børnene viser overskud og selvtillid, tør sige til og fra. Børnene hjælper hinanden. Børnene tør gå i dialog. Børnene kan tilsidesætte egne behov. Børnene kan vente på tur. Børnene glæder sig deres børnehave dag og har gode venner. Børnene fortæller positivt hjemme om deres børnehave dag.
Dokumentationsmetoder	Billedokumentation. Ugeplaner. Nedskrevne børne interview.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	P.ga. omstruktureringen er det blevet planlagt at arbejde fokuseret med børnenes fællesskaber i leg – men også i meget høj grad i fællesmåltidet. I forbindelse med etablering af nye børnegrupperinger var det rigtig godt at børnene i maj ved hver måltid, havde fokus på fællesskabet i måltidet, behovsudsættelse (vente på tur), empati i

	<p>form af at øve sig i at aflæse "hvad har mine venner brug for" hvad skal jeg give videre af mad, men også at skulle side ved siden af en som man ikke kender.</p> <p>I samlingerne i maj er der snakket "hvordan er man en god ven" og hvordan aflæser man et ansigtsudtryk.</p> <p>Der er ikke børneinterview, men børnene har været rigtig gode til at sætte ord på deres oplevelse af fællesskabet.</p> <p>Vi har kunnet se at:</p> <p>Der har været færre konflikter imellem børnene. Konflikterne bliver oftere løst uden indblanding fra voksne. Børnene viser større empati overfor hinanden, er mere inkluderende, hjælpsomme over for hinanden, kan hurtigere aflæse hinanden.</p> <p>Yderligere har vi erfaret børnene er blevet bedre til selv at sætte lege i gang i større grupper.</p> <p>Børne giver udtryk for at de føler som vigtige i børnehavens miljø og som medskabende af, hvordan vi har det sammen i børnehaven. Alle børnene føler sig som en del af et fællesskab i børnehaven.</p>
Opfølgning	<p>For at sikre at det de voksne ser og høre også er i overensstemmelse med, hvordan børnene reelt oplever sig selv skal der laves børneinterview.</p> <p>At der har været koncentreret fokus på "at være en del af et fællesskab" er udbytterigt for børnefællesskabet og gentages.</p>

Læreplanstema	Sociale kompetencer 3-6 år
Udvalgte mål	Vi vil lære børnene at aflæse hinanden, både verbalt og kropsligt.
Metoder og aktiviteter	Vi vil bruge venskabspakken fra Alinea. Børnene er selv med til at lave billeder, som de kan bruge for at vise hvordan de har det, f.eks. glad/sur eller stop jeg gider ikke det her.
Organisering	Vi vil op dele børnene i mindre grupper. Grupperne varieres alt efter aktiviteter, så der er fokus på alder, interesser og det enkelte barns udvikling.
Tegn	Børnene udviser empati overfor de andre børn. Der er færre konflikter mellem børnene.
Dokumentationsmetoder	Billeddokumentation. Ugeplaner.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	Udført men ikke analyseret
Opfølgning	

Læreplanstema	Sprog 3-6 årige
Udvalgte mål	Børnene skal have lyst at lege med sproget og eksperimenterer med sproget.
Metoder og aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> - Tematisk sprogarbejde - Justering undervejs ud fra barnets ståsted. - Gå på biblioteket og låne bøger, IPAD, sanglege, rim og remser. - Benævnelser, de forskellige ting og detaljer. - Bogstavs genkendelighed. - Fokus ord - Leg med sprogets rytme. - Dialogisk oplæsning. - Hverdags samtaler.
Organisering	<ul style="list-style-type: none"> - Børnene opdeles efter baggrund, alder, interesser og det enkelte barns udvikling. - På tværs af stuerne og grupper. - Fokus ord hænges op, sammen med ugeplaner. - Alfabetet hænges op.
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> - Børnene bliver aktive deltagere af deres sprog. - At børnene bruger sproget mere den frie leg bagefter. - Børnene smager på ordene og gentager dem mange gange efter og leger derefter med ordene. - Bogstav genkendelighed.
Dokumentationsmetode	<ul style="list-style-type: none"> - Billede dokumentation. - Ugeplaner - Nedskrevede børnefortællinger.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	Udført men ikke analyseret
Opfølgning	

Læreplanstema	Krop og bevægelse 0-3 år
Udvalgte mål	Børnene skal lære deres krop at kende samt udfordre sig selv kropsligt.
Metoder og aktiviteter	Vi går ture, Sigurds Bjørnetime, vi planlægger forskellige lege ude i tumlerummet, vi laver forhindringsbaner, kaster med bolde, går på forskellige underlag, går balancegang, kravler op og ned i skibet, vipper, kører på løbecykler
Organisering	Til stue- og personalemøderne skemalægger vi faste dage og aktiviteter hvor vi aldersopdeler børnene på tværs af stuerne. Vi har fokus på krop og bevægelse i en periode.
Tegn	Børnene bliver stærkere i deres kroppe og får en større selvforståelse for deres krop. De får glæden af at blive forpustede. Relationerne på tværs af stuerne bliver styrket.
Dokumentationsmetoder	Vi tager billeder som kører på skærmene, vi taler om og skriver vores erfaringer ned
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	<p>Børnene udviser stor glæde og interesse for deltagelse i aktiviteterne som vi har planlagt. De taler om deres oplevelser både alene men også ved at pege på billeder. De er mere åbne for at være sammen og lære børn fra andre stuer at kende, samt at udfordre sig selv, da nogle af tingene ikke længere er fremmed for dem.</p> <p>Forældrene ser glædeligt på billederne alene og sammen med deres barn og læser hvad vi har lavet på opslagstavlen. De fortæller at det ser sjovt og spændende ud og at det er rart for dem at de både kan se og læse hvad vi har lavet, men også høre deres barn fortælle om sine oplevelser.</p>
Opfølgning	Vi fortætter med at arbejde på tværs af stuerne og at bruge skærmene samt skriftlig dokumentation på opslagstavlerne. Vi indsnævrer vores mål næste gang.

Læreplanstema	Kulturelle udtryksformer og værdier 0 – 3 år
Udvalgte mål	Vi vil skærpe børnenes interesse og give dem mulighed for at opleve sig selv og andre i et fællesskab ved højtider og traditioner ved at lade dem bruge deres sanser og erfaringer.
Metoder og aktiviteter	Børn og voksne vil klæde sig ud til fastelavn og slå katten af tønden, til jul vil vi synge julesange og spise julefrokost, vi vil deltage i det årlige julekomsammen i kirken, til påske vil vi spise en fælles påskefrokost, til høst/sommerfesten vil vi møde forældrene og spise og hygge med dem. Til alle højtider vil vi lave noget kreativt på stuerne.
Organisering	Én fra hver stue danner et udvalg. Der afholdes et udvalgsmøde ca. én måned før højtiden/traditionen. Det sættes ind i skemaet.
Tegn	Børnene glæder sig til det. De viser genkendelighed. De er i en læringsproces.
Dokumentationsmetoder	Tale om vores oplevelser, billeder, produkter, skriftlig dokumentation på tavlerne.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	<p>Børnene udviser glæde ved at der sker noget ud over det sædvanlige. Der er mange sanseoplevelser på spil. De er begejstrede for at omgivelserne er anderledes. Der er dækket pænt op. Nogle har pænt tøj på. Der er et juletræ med lys på og nogle gange er lyset på stuen slukket. Nogle børn og voksne er udklædt. Børnene taler om hvad de ser og får brugt deres øjesans. Vi spiser anderledes mad og får smagt nogle nye ting og får brugt vores smags- og lugtesans. Vi laver kreative aktiviteter hvor børnene kan komme i kontakt med forskellige materialer og bruge deres følesans. Vi synger og hører nye sange. Børnene fortæller at de vil prøve igen og at de vil lave mere. De udviser glæde over at være samlet om noget som vi kan være sammen om.</p> <p>Forældrene udtrykker glæde over at kunne tale med sit barn om dets oplevelser og at se og læse om hvad vi har lavet. De er glade for at deres barn selv har lavet en julegave til dem. De fortæller at det er hyggeligt at mødes med andre forældre og personale og dele en hyggelig stund sammen.</p>

Opfølgning	Vi fortsætter med at arbejde som vi har gjort. Vi indsnævrer vores metode og aktiviteter næste gang.

Læreplanstema	Natur og naturfænomener 0 – 3 år
Udvalgte mål	Vi vil støtte børnene i at opleve, lære og respektere naturen og de dyr/kryb der er ude på legepladsen.
Metoder og aktiviteter	Børnene graver op i jorden, finder dyr op i træerne, tramper på jorden på regnormene kommer op, leder efter orme i æblerne, låner bøger fra biblioteket med insekter, omsætter erfaringerne til noget kreativt på stuerne, synger sange om kryb, låner forstørrelsesglas og kasser fra børnehaven.
Organisering	Vi gør det om sommeren og i efteråret hvor vi er meget ude på legepladsen. Det er et fællesprojekt.
Tegn	Børnene er interesserede og deltagende, de synes det er spændende, de vil røre ved krybene
Dokumentationsmetoder	Vi tager billeder, vi laver en sommerdagbog som kan hænge på opslagstavlen ved indgangen. Vi skriver hvad vi laver på de enkelte billeder.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	Børnene viste glæde og begejstring over at se kryb i et forstørrelsesglas. De talte om at det ikke kunne kravle ud. Vi talte om at man ikke må mase dyr og at det er synd hvis man dræber dyrene. Nogle børn og voksne var meget modige og ville lade en f.eks. en edderkop kravle i deres hånd og langs deres arm. Vi kiggede efter orme og smagte æblerne. Vi fik taget og hængt billeder op af de kryb vi kiggede på men vi fik ikke lavet en sommerdagbog. Vi skrev om hvad vi havde lavet på opslagstavlen.
Opfølgning	Næste gang skal vi være meget mere specifikke på hvad vores mål er og hvordan vi organiserer os.

Læreplanstema	Alsidige personlige kompetencer 0 – 3 år
Udvalgte mål	Ved at lade barnet øve sig i at tage tøj af og på vil vi støtte barnets udvikling af selvværd, selvtillid og selvhjulpenhed og fange barnets initiativ, interesser samt det at være undersøgende.
Metoder og aktiviteter	Vi vil som voksne være til stede i nuet og se det enkelte barn, vi vil øve og gentage øvelsen, vi vil låne Lotte og Totte og andre bøger fra biblioteket for at visualisere øvelsen for børnene, vi vil anerkende barnet undervejs i processen.
Organisering	Når vi skal øve os i at tage tøj af og på vil vi på de enkelte stuer dele børnene op i mindre grupper inde på stuen og ude i garderoben. Vi vil indbyrdes planlægge og dermed sørge for at hvert enkelt barn har god tid til øvelsen.
Tegn	Glæden ved at kunne selv. Succesoplevelse. Børnene går selv i gang og hjælper også hinanden.
Dokumentationsmetoder	Historier som vi fortæller forældrene, billeder, referater fra stuemøderne hvor vi kan følge børnenes udvikling.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	<p>Børnene bliver udfordret og udviser frustration når de ikke kan selv. Da de har øvet sig tilstrækkeligt og er blevet anerkendt af de voksne udviser de glæde over at kunne selv. Med stor begejstring siger de sætninger som "jeg kan selv", "skal jeg hjælpe dig"?</p> <p>De voksne er nærværende og observerende og viser og støtter det enkelte barn i processen og kan dermed følge med i dets udvikling. De taler sammen om deres oplevelser til stuemøderne og ved på den måde hvad og hvilke børn der evt. skal have mere hjælp. De taler med forældrene om hvad de kan gøre for at støtte op omkring deres barns selvhjulpenhed.</p> <p>Forældrene fortæller om at deres barn rigtig gerne vil tage tøjet af og på selv når det bliver afleveret/hentet.</p>
Opfølgning	Vi vil fortsætte at arbejde med selvhjulpenhed på den samme måde som vi har gjort. En anden gang vil vi indsnævre perioden vi

	arbejder med det på.
--	----------------------

Læreplanstema	Sociale kompetencer 0 – 3 år
Udvalgte mål	Vi vil gerne hjælpe børnene med at øve sig i at etablere fællesskaber med andre, føle og udtrykke empati og respekt for andre, indgå i sammenhænge med andre og kende til demokratiske værdier. Vi vil lære børnene at dele med andre.
Metoder og aktiviteter	Vi er gode rollemodeller, vi vejleder, deler os op i grupper hvor vi leger og er nærværende, vi holder samling og italesætter glæden i at dele med andre.
Organisering	Vi har fokus på ”at dele” i en måned i vinterhalvåret (oktober), til stuemøderne aftaler vi hvordan vi deler os op i grupper
Tegn	Børnene i grupperne lærer hinanden bedre at kende og styrker deres relationer til hinanden
Dokumentationsmetoder	Vi skriver notater efter hver gruppe, vil lave en videofilm af første og sidste gang de er i gruppe, vi skriver referater efter stuemøderne, vi bruger iagttagelse og fortælling
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	Børnene udviste nærvær og overskud, da de var delt op i mindre grupper. De voksne fik talt om emnet til stuemøderne hvor de kunne konstatere at det var nemmere at se hvorvidt børnene var gode til at ”dele” noget med et eller flere andre børn, hvis de var delt op i mindre grupper. Der blev ikke videofilmet og der blev ikke brugt iagttagelse og fortælling.
Opfølgning	En anden gang vil perioden hvor der bliver arbejdet med emnet være kortere og målet vil være mere præcist.

Læreplanstema	Sproglig udvikling 0 – 3 år
Udvalgte mål	Vi arbejder med rim og remser
Metoder og aktiviteter	Børnene tager selv et rim eller en remse med hjemmefra. Vi læser dem op, låner bøger fra biblioteket.
Organisering	Hver torsdag samles vi ude i tumlerummet og hvor de børn der er 2 år og op efter læser rim og remser op for hinanden på tværs af stuerne. De børn der er under 2 år laver det samme inde på stuen.
Tegn	Børnene lærer rim og remserne, de styrker deres koncentrationsevne, de glæder sig og udvikler deres sprog
Dokumentationsmetoder	Vi laver vores egen rim og remsebog. Vi følger op på udviklingen af et/flere børn. Vi skriver hvad vi har lavet på tavlen.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	Der blev arbejdet meget med rim og remser. Børnene pegede på billeder af rim og remser og blev gode til at lære remserne udenad. Vi fik ikke lavet en rim og remsebog. Vi fik fulgt op på børnenes udvikling og vi fik skrevet på tavlen. Flere af forældrene fortalte at deres børn brugte de rim og remser derhjemme også.
Opfølgning	Vi fik arbejdet rigtig grundigt med dette emne. Dog ikke på den måde vi havde planlagt at vi skulle arbejde med emnet på. Vi gjorde det således at vi øvede rim og remser til hver morgensamling i stedet for og det fungerede rigtig godt, selvom det ikke var dét vi havde planlagt. En anden gang skal vi være mere specifikke med lige præcis hvad i forbindelse med rim og remser vi vil arbejde med. Vi skal også indsnævre perioden.